

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi eräiden koulutusta koskevien lakien sekä opetushallituksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi koulutuksen arviointia koskevat säännökset perusopetuslaissa, lukiolaissa, ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetussa laissa, vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa.

Esityksessä ehdotetaan perustettavaksi opetusministeriön yhteyteen erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Arviointineuvoston tehtävänä olisi avustaa opetusministeriötä ja koulutuksen järjestäjiä koulutuksen arviointia koskeissa asioissa sekä organisoida koulutuksen järjestäjien toimintaan ja koulutuspolitiikkaan liittyviä ulkopuolisia arviointeja ja huolehtia arviointien julkistamisesta. Ministeriö voisi kuitenkin edelleen antaa yksit-

täisen arvioinnin jonkin muun tahon tehtäväksi.

Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin tarvittaessa antaa tarkemmat säännökset koulutuksen arvioinnista ja sen kehittämisestä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että opetushallituksen sisäisen organisaation tarkempi määrittely siirretään opetushallituksesta annetusta laista valtioneuvoston asetukseen ja opetushallituksen työjärjestykseen. Ruotsinkielisen koulutuksen hallinto opetushallituksessa turvattaisiin kuitenkin edelleen lain tasolla.

Esitys liittyy valtion vuoden 2003 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
PERUSTELUT	3
1. Nykytila.....	3
1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö.....	3
1.2. Nykytilan arviointi.....	4
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	5
2.1. Esityksen tavoitteet.....	5
2.2. Arviointia koskevat ehdotukset	5
2.3. Opetushallituksen organisointia koskevat ehdotukset	6
3. Esityksen vaikutukset.....	6
3.1. Taloudelliset vaikutukset	6
3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	7
4. Asian valmistelu	7
5. Tarkemmat säännökset	8
5.1. Koulutuksen arviointineuvostosta annettava valtioneuvoston asetus.....	8
5.2. Opetushallituksesta annetun asetuksen muuttaminen	8
5.3. Tarkemmat säännökset arvioinnista ja sen kehittämisestä	9
6. Voimaantulo	9
LAKIEHDOTUKSET	10
perusopetuslain 21 §:n muuttamisesta	10
lukiolain 16 §:n muuttamisesta	11
ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta.....	12
ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta.....	13
vapaasta sivistystyöstä annetun 7 §:n muuttamisesta	14
taiteen perusopetuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	15
opetushallituksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	16
LIITE	17
RINNAKKAISTEKSTIT	17
perusopetuslain 21 §:n muuttamisesta	17
lukiolain 16 §:n muuttamisesta	18
ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta.....	19
ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta.....	20
vapaasta sivistystyöstä annetun 7 §:n muuttamisesta	21
taiteen perusopetuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta	22
opetushallituksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta.....	23

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

1990-luvulla on olennaisesti kevennetty koulutuksen järjestämistä koskevaa valtakunnallista normi- ja rahoitusohjausta sekä lisätty paikallista päätösvaltaa. Nykyisessä toimintakulttuurissa koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset voivat entistä itsenäisemmin päättää toiminnastaan kansallisten tavoitteiden mukaisesti.

Koulutuksen ohjauksen kehittymiseen liittyy olennaisesti koulutuksen arvioinnin aseman ja merkityksen vahvistuminen. Lakisääteinen koulutuksen arviointi koskee kaikkia koulutussektoreita.

Koulutuksen arviointia koskevat säännökset sisällytettiin kaikkeen 1 päivänä tammikuuta 1999 voimaan tulleessa uudessa koulutusta koskevassa lainsäädännössä tarkoitettuun koulutukseen. Koulutuksen arvioinnista on säädetty samansisältöisesti perusopetuslain (628/1998) 21 §:ssä, lukiolain (629/1998) 16 §:ssä, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (630/1998) 24 §:ssä, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) 15 §:ssä, vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 7 §:ssä sekä taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 7 §:ssä.

Edellä mainittujen säännösten mukaan koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata koulutusta koskevan lainsäädännön tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä. Koulutuksen järjestäjän tulee itse arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Ulkopuolisen arvioinnin perusteista ja kohteista päättää opetusministeriö. Sekä paikallisten että ulkopuolisten arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Opetusministeriö on antanut 1 päivänä tammikuuta 1999 voimaan tulleen päätöksen koulutuksen ulkopuolisen arvioinnin toi-

meenpanon ja arvioinnin kehittämisen perusteista. Opetushallitus huolehtii opetusministeriön päättämien perusteiden mukaisesti yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen koulutuksen ja aikuiskoulutuksen arvioinnin kehittamisestä ja ulkopuolisten arviointien toimeenpanosta. Opetusministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin opetushallituksen tehtäväksi.

Lääninhallitukset arvioivat lääninhallituslain (22/1997) 2 §:n 2 momentin nojalla opetusministeriön ohjauksessa alueellisesti opetustoimen peruspalvelujen saatavuutta ja laatua.

Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen arviointia varten opetusministeriön yhteydessä toimii korkeakoulujen arviointineuvosto. Korkeakoulujen arviointineuvostosta annetun asetuksen (1320/1995) 1 §:n mukaisesti korkeakoulujen arviointineuvoston tehtävänä on avustaa korkeakouluja ja opetusministeriötä korkeakoulujen arviointia koskevissa asioissa sekä järjestää korkeakoulujen toimintaan ja korkeakoulupolitiikkaan liittyviä arviointeja.

Paikallisten arviointien toteuttamistapa on koulutuksen järjestäjän vastuulla, eikä yhtenäistä velvoittavaa arviointitoiminnan mallia ole. Paikallisarviointia koskevat säännökset kuitenkin edellyttävät, että koulutuksen järjestäjät systemaattisesti ja säännöllisesti tarkastelevat omaa toimintaansa. Muun muassa opetushallitus ja Suomen Kuntaliitto ry tuottavat paikallistason arviointia tukevaa aineistoa.

Kansallisessa arvioinnissa tuotetaan koulutusindikaattoreita, tehdään erityyppisiä teema-arviointeja ja tila-arviointeja sekä arvioidaan oppimistuloksia. Kansallisen arviointitoiminnan kehittamisestä sekä toteutettavista arviointihankkeista ja osittain niiden rahoituksesta sovitaan vuosittain opetusministeriön ja opetushallituksen välisissä tulossopimuksissa. Ulkoisen arvioinnin tuloksista raportoidaan opetusministeriölle. Arviointiraportteja on ilmestynyt vuodesta 1993 lukien yhteensä noin 80 ja oppimistulosten arvioin-

tiraportteja lisäksi 20. Lukion oppimistuloksista saadaan tietoa myös ylioppilastutkintojärjestelmän avulla.

Opetushallituksen lakisääteisenä tehtävänä on koulutuksen seuranta ja kehittäminen ja siihen liittyvien opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteiden vahvistaminen. Opetushallituksen organisaatio on opetushallituksesta annetun lain (182/1991) 4 §:n mukaan linjakoinen, jossa kunkin koulutusmuodon kehittämistä vastaa oma linja.

Koulutuksen arviointitoiminnan itsenäisyys opetuksen kehittämistyöstä on hoidettu opetushallituksen sisäisin järjestelyin. Opetushallituksessa koulutuksen arviointitehtävissä työskentelevät virkamiehet toimivat pääjohtajan esikunnassa. Arviointitoiminta on pääasiassa muodostunut projektitoiminnaksi, jolloin pysyväisluonteista arviointihenkilöstöä vahvistetaan ulkopuolisilla, lähinnä kentän asiantuntijoilla.

Arviointitoiminnan erityiskysymyksenä on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999), jäljempänä julkisuuslaki, tultua voimaan 1 päivänä joulukuuta 1999 noussut esiin koulutusta koskevien yksityiskohtaisten arviointitietojen julkisuus- ja salassapitoedellytykset. Julkisuuslain 24 §:n salassapitosäännökset eivät yksiselitteisesti määrittele koulutuksen arvioinnin piirissä olevien tahojen toimittamien arvioinnin perusaineistojen ja niistä tehtyjen yhteenvetojen salassapidon edellytyksiä.

1.2. Nykytilan arviointi

Opetushallitus selvitti vuonna 2000 koulutuksen paikallisen tason arvioinnin tilaa perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa perus- ja lisäkoulutuksessa sekä vapaassa sivistystyössä. Selvityksen yleishavainto oli, että koulutuksen arviointi ei ole vielä riittävän systemaattista. Tarvitaan lisää tavoitteellisuutta, suunnitelmallisuutta, ulkoisten arviointien hyödyntämistä ja arvioinnin avoimuutta.

Kansallisessa arviointitoiminnassa on noussut esiin organisatorisia, hallinnollisia ja resurssieja koskevia kehittämistarpeita. Toisaalta arviointien toteuttaminen erillisissä

projekteissa on toiminut hyvin.

Arviointitoiminnan uskottavuuden kannalta on erityisen tärkeää huolehtia siitä, ettei luottamus arviointitoimintaan voi vaarantua organisatoristen tai hallinnollisten järjestelyjen johdosta. Arviointitoiminnan nykyinen asema opetushallituksen organisaatiossa ei takaa riittävästi arviointitoiminnan riippumattomuutta ja läpinäkyvyyttä.

Arvioinnin riippumattomuus voidaan turvata järjestämällä arviointi hallinnon kylkeen tai sivuun siten, ettei hallinnolla ja päätöksentekojärjestelmällä ole alistavaa käskyvaltasuhdetta arviointiorganisaatioon.

Tällainen järjestely on korkeakoulujen arviointineuvostolla suhteessa opetusministeriöön. Keskeisiä seikkoja riippumattomuuden kannalta ovat ennen kaikkea neuvoston asettamismenettely ja kokoonpano, alaisuussuhde keskushallintoviranomaisiin ja neuvoston sihteeristön asema.

Vaikka arviointiorganisaation tulee olla riippumaton, edellyttää arvioinnin relevanssin ja vaikuttavuuden turvaaminen toisaalta, ettei arviointiorganisaatio ole liian etäällä hallinnosta ja päätöksenteosta. Lisäksi opetustoimen sektorilla arvioinnin organisointiin liittyy keskeisenä kysymyksenä oppimistulosten arviointi, joka poikkeaa muusta arviointitoiminnasta.

Arviointitoiminnan taloudellisuutta arviointaessa keskeisen kysymyksen muodostaa se, hoitaako varsinaisen arviointityön pääasiallisesti arviointiorganisaation henkilöstö vai käytetäänkö asetettuja ulkopuolisia arviointiryhmiä eli kustannusvaikutuksiltaan suhteellisen kevyttä organisaatiota.

Selvitysmies Jarmo Visakorpi on opetusministeriön toimeksiannosta 26 päivänä huhtikuuta 2002 laatimassaan raportissa "Koulutuksen arviointineuvoston ja sen sihteeristön vaihtoehtoiset sijoitusratkaisut" esittänyt, että arvioinnin uudelleen organisoinnin ydinkysymys on arviointitoiminnan riippumattomuuden ja sen mukana uskottavuuden sekä läpinäkyvyyden lisääminen. Hän toteaa, että arviointien riippumattomuuden takaamiseksi ja arviointineuvoston itsenäisyyden korostamiseksi neuvoston tulisi toimia opetusministeriön, ei opetushallituksen yhteydessä.

Edelleen selvitysmies esittää, että arviointi-

tien suoritus tapahtuisi pääasiallisesti neuvoston ulkopuolisin voimin. Tätä varten hän esittää arviointiverkoston perustamista. Verkoston jäseninä tulisivat toimimaan ne yliopistolliset arviointiyksiköt, joilla on alan kokemusta sekä opetushallituksen arviointiyksikkö, joka keskittyisi muussa toiminnassaan välittömästi tarvitsemansa oppimistulosten arviointitiedon tuottamiseen.

Arviointineuvoston sihteeristön toimipaikaksi tulisi selvitysmiehen mukaan sopia Jyväskylän yliopisto. Tämä takaisi uskottavan riippumattomuuden alan hallinto-organisaatioista ja yhteyden korkeatasoiseen alan tutkimukseen, osaavaan kehittämistoimintaan sekä uusiutuvaan henkisten resurssien lähteeseen.

Edellä esitetyn tarkastelun johtopäätöksenä voidaan todeta, että on tarpeellista ja välttämätöntä uudistaa koulutuksen ulkopuolisen arviointitoiminnan organisaatio. Opetustoimen arviointitoiminta olisi tarkoituksenmukaista järjestää korkeakoulujen arviointineuvoston tapaan opetusministeriön yhteyteen perustettavaan erilliseen koulutuksen arviointineuvostoon, joka organisoisi koulutuksen ulkopuolisen arviointitoiminnan arviointiverkoston avustuksella.

Erikseen on syytä selvittää koulutusta koskevien arviointitietojen julkisuus- ja salassapitokysymykset ja tarvittaessa tehdä ehdotukset julkisuuslain salassapitoa koskevien säännösten tarkistamiseksi. Opetusministeriö valmistelelee asiaa yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Esityksen tavoitteet

Esityksen tavoitteena on vahvistaa arvioinnin merkitystä koulutuksen kehittämisessä, lisätä koulutuksen kansallisen arviointitoiminnan riippumattomuutta sekä edistää yhteistyötä ja tiedonvälitystä arviointitoimintaan osallistuvien tahojen ja sidosryhmien välillä.

Esityksessä ehdotetaan, että koulutuksen ulkopuolisen arviointitoiminnan kehittämis-

ja toimeenpanovastuu organisoidaan uudelleen ja että ulkopuolisen arviointitoiminnan itsenäisyyttä korostetaan. Arviointitoiminnan riittävä yhteys koulutuksen hallintoon ja kehittämistoimintaan kuitenkin säilytetään.

2.2. Arviointia koskevat ehdotukset

Esityksessä asetettuihin tavoitteisiin päästään uudistamalla osittain koulutusta koskevien lakien arviointisäännökset sekä perustamalla opetusministeriön yhteyteen uusi erillinen koulutuksen arviointineuvosto.

Muutokset koskisivat perusopetuslain 21 §:ää, lukiolain 16 §:ää, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 24 §:ää, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 15 §:ää, vapaasta sivistystyöstä annetun lain 7 §:ää ja taiteen perusopetuksesta annetun lain 7 §:ää.

Koulutuksen ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä olisi erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädettäisiin tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Arviointineuvoston tehtävänä olisi avustaa opetusministeriötä ja koulutuksen järjestäjiä koulutuksen arviointia koskevissa asioissa sekä organisoida koulutuksen järjestäjien toimintaan ja koulutuspolitiikkaan liittyviä ulkopuolisia arviointeja ja huolehtia arviointien julkistamisesta.

Tarkoituksena on, että arviointineuvosto olisi kokoonpanoltaan asianomaisen koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten, opetushallinnon, opettaja- ja opiskelijajärjestöjen sekä työelämän osapuolten ja muiden sidosryhmien organisaatio. Neuvoston asettaisi määräajaksi opetusministeriö. Arviointineuvostossa käsiteltävien asioiden valmistelua ja toimeenpanoa varten olisi sihteeristö. Sihteeristö- ja toimistotehtävät hoidettaisiin Jyväskylän yliopistossa virkatyönä.

Arviointineuvoston perustamisella luodaan edellytyksiä koko opetustoimen hallinnon alan arviointitoiminnan koordinoimille ja kehittämiselle. Paikallinen arviointitoiminta, lääninhallitusten tehtävänä oleva peruspalvelujen arviointi ja kansainväliset arviointiprojektit otetaan huomioon arviointineuvoston arviointiohjelmaa laadittaessa.

Koulutuksen arviointineuvoston perustamisella sekä verkostoyhteistyön kehittämisen avulla yliopistollisten arviointiyksiköiden ja opetushallituksen arviointiyksikön kanssa saadaan maassamme oleva arvioinnin asiantuntemus nykyistä paremmin hyödynnettyä.

Opetusministeriö voisi edelleen antaa yksittäisen arvioinnin myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi. Jos arviointitehtävä annetaan muulle kuin viranomaiselle, ministeriö huolehtii siitä, että arvioinnissa noudatetaan hyvän hallinnon vaatimuksia.

Lisäksi annettaisiin valtuudet säätää valtioneuvoston asetuksella koulutuksen ulkopuolisen arvioinnin ohella myös paikallisessa arviointitoiminnassa noudatettavista keskeisistä periaatteista. Valtioneuvoston asetuksella arvioinnista ja sen kehittämisestä voitaisiin tarvittaessa säätää muun muassa koulutuksen arvioinnin periaatteista, tietojen keruusta, arviointiohjelmista, tulosten julkistamisesta ja hyödyntämisestä sekä arvioinnin kehittämisestä.

Nykyisten arviointipykäläiden säännökset koulutuksen arvioinnin tarkoituksesta, koulutuksen järjestäjien arviointivelvoitteesta sekä arviointien julkistamisesta ehdotetaan säilytettäväksi.

2.3. Opetushallituksen organisointia koskevat ehdotukset

Valtionhallinnon yleisten kehittämislinjausten mukaisesti on tarkoituksenmukaista siirtää opetushallituksen organisaation tarkempi määrittely alemmalle sääntelytasolle. Valtion virastoja ja laitoksia koskevissa laeissa ei enää nykyisin yksilöidä viraston sisäisiä toimintayksiköitä. Opetushallituksen kohdalla ei ole erityisiä perusteita poiketa tästä pääsäännöstä.

Kysymyksessä on säädöstasoa koskeva lakitekkinen muutos, joka toteutettaisiin samassa yhteydessä, kun arviointia koskevat säännökset on tarkoitus muuttaa. Opetushallituksen organisaatorakennetta ei ole tässä yhteydessä tarkoitus uudistaa, mutta ehdotettu muutos antaisi tarvittaessa valtuudet joustavampaan sääntelyyn.

Opetushallituksesta annetussa laissa sää-

dettäisiin lyhyesti opetushallituksessa olevan toimintayksiköitä eri tehtäväkokonaisuuksia varten siten kuin valtioneuvoston asetuksella säädetään. Lakiin jäisi kuitenkin edelleen maininta siitä, että opetushallituksessa on erityinen yksikkö ruotsinkielisen koulutuksen tehtäviä varten.

Toimintayksiköiden sisäisestä organisaatiosta säädettäisiin tarkemmin opetushallituksen työjärjestyksessä. Työjärjestyksessä määrittäisiin myös opetushallituksen johtamisesta, toimintayksiköiden tehtävistä, johtavien virkamiesten tehtävistä, asioiden valmistelusta sekä siitä, kenen virkamiehen ratkaistavaksi asia kuuluu.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Selvitysmiehen raportin mukaan opetushallituksen kautta arviointiin ohjautuvat palkkamenot olivat vuonna 2001 noin 1,4 miljoonaa euroa ja muut toimintamenot noin 0,4 miljoonaa euroa. Kiinteistömenoksi oli arvioitu vajaa 100 000 euroa henkilökunnan ollessa tuolloin 34 henkeä. Palkka- ja toimintamenot katettiin opetushallituksen omilla määrärahoilla, noin 1,8 miljoonalla eurolla. Arviointiprojektien muut erillismenot katettiin opetusministeriön kehittämismäärärahalta, noin 900 000 eurolla. Maksullisen palveluiminnan tuotto oli 150 000 euroa.

Perustettavalla koulutuksen arviointineuvostolla olisi määräaikainen sihteeristö, joka koostuisi pääsihteeristä ja neuvoston toimialan eri sektoreiden pääsuunnittelijoista sekä tarpeellisesta sihteerityövoimasta. Selvitysmies on arvioinut arviointineuvoston ja sen sihteeristön palkka- ja toimintamenoista aiheutuvien kustannusten olevan noin 600 000 euroa vuodessa.

Arviointineuvoston palkka- ja toimintamenot on tarkoitus siirtää vuodelle 2003 ehdotettavan valtion talousarvion yhteydessä koulutuksen arviointineuvoston toiminnan käynnistämiseksi opetushallituksen toimintamomentilta 29.07.21 opetusministeriön kehittämistoimintamomentille 29.01.22. Arviointihankkeista aiheutuvat menot on tarkoitus rahoittaa osin myös opetusministeriön

yleissivistävän, ammatillisen ja aikuiskoulutuksen kehittämismäärärahoista. Arviointineuvosto laatisi määrävuosiksi koulutuksen ulkopuolisen arviointiohjelman opetusministeriön osoittamien määrärahojen puitteissa. On arvioitu, että valtiolle aiheutuisi lisäkustannuksia kansallisen arviointitoiminnan laajentamisesta ja kansainvälisiin arviointiprojekteihin osallistumisen lisääntymisestä vuoteen 2006 mennessä yhteensä noin kaksi miljoonaa euroa, joka edellyttäisi lisämäärärahoja valtion talousarvioon.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Arviointineuvoston sihteeristö — pääsihteerit, eri sektoreiden pääsuunnittelijat sekä muu henkilöstö — olisi määräaikaisessa virkasuhteessa Jyväskylän yliopistoon. Jyväskylän yliopisto ottaisi arviointineuvoston esityksestä neuvostolle määrääjäksi pääsihteerin sekä tarvittavan määrän muuta henkilöstöä. Selvitysmies on arvioinut arviointineuvoston sihteeristön kokoonpanoksi kahdeksan henkilöä. Sihteeristön kokoonpanossa otettaisiin huomioon eri koulutusmuodot ja molemmat kieliryhmät. Henkilöstö otettaisiin yleisen hakumenettelyn kautta. Vaikka sihteeristö olisi virkasuhteessa Jyväskylän yliopistoon, se toimisi asiallisesti neuvoston alaisuudessa.

Opetushallituksen tehtävänä olisi jatkossa vastata toimialaansa kuuluvaan koulutuksen seurannasta ja kehittämisestä sekä siihen liittyvän arviointitoiminnan tulosten hyödyntämisestä yhdessä opetusministeriön kanssa. Lisäksi tarkoituksena on, että opetushallitus osallistuisi arviointiverkoston jäsenenä oppimistulosten arviointitiedon tuottamiseen.

Selvitysmiehen raportin mukaan opetushallituksen arviointiyksikössä toimi keväällä 2001 yhteensä 34 henkilöä, joista vakinaisia virkamiehiä oli 16 ja määräaikaisia 18. Opetushallituksessa nykyisin vakinaisissa palvelussuhteissa toimivan arviointihenkilöstön asema uudistuksessa turvataan. Voidaan arvioida, että valtaosa heistä jatkaisi opetushallituksen arviointitehtävissä, lähinnä oppimistulosten arvioinnissa ja sitä tukevilla tehtävissä. Opetushallitus turvaa vakinaisten palvelussuhteiden pysyvyyden erilaisilla virka-

ja työjärjestelyillä sekä sijoittamalla henkilöstöä muihin avautuviin tehtäviin opetushallituksessa noudattaen yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annettua lakia (651/1988) ja yhteistoimintasopimuksia. Nykyisen projektihenkilöstön määräaikaiset palvelussuhteet turvataan opetusministeriön ja opetushallituksen välisessä tulossopimuksessa sovittujen arviointiprojektien keston ajaksi.

4. Asian valmistelu

Antaessaan arviointia koskevan lausuman uuden koulutusta koskevan lainsäädännön yhteydessä eduskunta korosti arvioinnin merkitystä koulutuksen kehittämisessä. Eduskunta edellytti, että arviointitoiminta opetushallituksessa järjestetään riittävän itsenäisenä suhteessa opetushallinnon muuhun organisaatioon ja että arvioinnin toimivuudesta annetaan selvitys kahden vuoden kuluessa. Samalla tuli kerätä kokemuksia eri tehtävien tarkoituksenmukaisesta organisoinnista ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin arviointia koskevien säännösten tarkistamiseksi.

Opetusministeriö antoi eduskunnan sivistysvaliokunnalle 15 päivänä maaliskuuta 2001 päivätyn selvityksen koulutuksen arviointitoiminnasta. Selvityksessä otettiin huomioon vuoden 2000 lopussa valmistunut opetushallituksen selvitys koulutuksen paikallisen tason arvioinnin tilasta.

Eduskunnalle annetussa selvityksessä esitettiin arviointitoiminnan kehittämiskohteina muun muassa opetustoimen kansallisen arviointitoiminnan organisaation uudistamista, arviointitoiminnan yhteistyön ja opetustoimen henkilöstön arviointiosaamisen lisäämistä sekä tulosten hyväksikäytön edistämistä.

Eduskunnan sivistysvaliokunta antoi 15 päivänä kesäkuuta 2001 lausunnon opetusministeriön selvityksestä (SiVL 5/2001 vp). Koulutuksen arviointitoiminnan organisoinnin osalta valiokunta asettui kannattamaan ministeriön silloin esittämää vaihtoehtoa, jossa opetushallituksen yhteyteen perustetaan erillinen opetus- tai koulutoimen arviointineuvosto.

Esitystä on tämän jälkeen valmisteltu virka-

katyönä opetusministeriön sisäisessä työryhmässä, joka kuuli työssään asiantuntijoina opetushallituksen, korkeakoulujen arviointineuvoston, lääninhallitusten ja Suomen Kuntaliitto ry:n edustajia. Kaikissa asiantuntija-kuulemisissa kannatettiin koulutuksen arviointineuvoston perustamista. Sen sijaan arviointineuvoston sijoittamisesta esiintyi erilaisia näkemyksiä.

Opetusministeriö kutsui 13 päivänä helmikuuta 2002 professori Jarmo Visakorven selvitysmieheksi laatimaan selvityksen koulutuksen arviointineuvoston ja sen sihteeristön vaihtoehtoisista sijoitusratkaisuista. Selvitysmies luovutti raporttinsa opetusministeriölle 26 päivänä huhtikuuta 2002 (opetusministeriö, selvitysmiehen raportti, 2002). Opetusministeriö järjesti 3 päivänä toukokuuta 2002 kuulemistilaisuuden selvitysmiehen raportista. Kuulemistilaisuudessa olivat edustettuina opetushallitus, selvitysmiehen raportissa mainitut yliopistolliset arviointiyksiköt, Suomen Kuntaliitto ry, Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry, lääninhallitukset sekä korkeakoulujen arviointineuvosto.

Kaikissa esitetyissä kannanotoissa verkostomalli todettiin kannatettavaksi, ja selvä enemmistö tuki selvitysmiehen mallia, jossa arviointineuvosto toimisi opetusministeriön yhteydessä ja sen sihteeristö olisi sijoitettuna Jyväskylän yliopistoon. Tästä poiketen opetushallitus esitti, että neuvosto ja sen sihteeristö toimitaisivat opetushallituksen yhteydessä. Myös korkeakoulujen arviointineuvoston kaltainen organisointimalli, jossa neuvosto toimii Helsingissä irrallaan yliopistoista, sai kannatusta.

Opetusministeriö järjesti 29 päivänä elokuuta 2002 kuulemistilaisuuden hallituksen esitysluonnoksesta opetushallitukselle, Jyväskylän yliopistolle, Suomen Kuntaliitto ry:lle ja Opetusalan Ammattiliitto OAJ ry:lle. Asianomaiset tahot uudistivat pääpiirteissään aiemmat kannanotonsa.

5. Tarkemmat säännökset

Lakiehdotuksiin liittyen annettaisiin valtioneuvoston asetus koulutuksen arviointineuvostosta sekä valtioneuvoston asetus opetushallituksesta annetun asetuksen (183/1991)

muuttamisesta. Lisäksi selvitetäisiin tarve antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä koulutuksen arvioinnin ja sen kehittämisen perusteista.

5.1. Koulutuksen arviointineuvostosta annettava valtioneuvoston asetus

Arviointineuvoston tehtävänä olisi avustaa opetusministeriötä ja koulutuksen järjestäjiä koulutuksen arviointia koskevissa asioissa sekä organisoida koulutuksen järjestäjien toimintaan ja koulutuspolitiikkaan liittyviä ulkopuolisia arvioiteja ja huolehtia arviointien julkistamisesta. Arviointineuvoston tehtävänä olisi myös tehdä ehdotuksia koulutuksen arvioinnin kehittämiseksi, huolehtia arviointia koskevasta kansainvälisestä yhteistyöstä sekä edistää koulutuksen arviointia koskevaa tutkimusta.

Neuvosto laatisi määrävuosiksi koulutuksen ulkopuolisista arviointia koskevan ohjelman opetusministeriön osoittamien määrärahojen puitteissa. Ohjelma sisältäisi arviointikohdealueiden lisäksi arviointitoiminnassa tarvittavat voimavarat.

Arviointineuvoston jäseniksi opetusministeriö kutsuisi määrääjäksi tarvittavan määrän koulutuksen arviointiin ja koulutustutkimukseen perehtyneitä henkilöitä. Neuvoston kokoonpanossa otettaisiin huomioon eri koulutusmuodot ja molemmat kieliryhmät. Jäsenien tulisi edustaa ainakin opetushallintoa, koulutuksen järjestäjiä ja oppilaitoksia, opettajia ja opiskelijoita sekä työnantajia ja työntekijöitä.

Arviointineuvoston sihteeristö- ja toimisto- tehtävät hoidettaisiin Jyväskylän yliopistossa virkatyönä. Jyväskylän yliopisto ottaisi arviointineuvoston esityksestä neuvostolle määrääjäksi päätoimisen pääsihteerin ja tarvittavan määrän muuta henkilöstöä.

5.2. Opetushallituksesta annetun asetuksen muuttaminen

Opetushallituksesta annettuun asetukseen on tarkoitus lisätä kaikki opetushallituksen säädösperusteinen ja muu merkittävä erillistoiminta, muun muassa korkeakoulusektorin opiskelijavalintarekisteriin liittyvät palvelu-

tehtävät, suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta annetun asetuksen (442/1987) tarkoittamat kielitutkinnot sekä Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksessa järjestetty koulutus.

Asetuksessa nimettäisiin vastaisuudessa kunkin koulutusmuodon kehittämistä vastaavat linjat sekä muut toimintayksiköt. Näitä olisivat yleissivistävän koulutuksen linja, ammatillisen koulutuksen linja, aikuiskoulutuksen linja ja ruotsinkielisen koulutuksen linja. Lisäksi muina toimintayksikköinä mainittaisiin erikseen hallinto- ja palvelutoiminnot sekä suunnitteluryhmä.

Linjojen ja muiden toimintayksiköiden tehtävistä ja sisäisestä organisaatiosta olisi tarkoitus jatkossa määrätä opetushallituksen työjärjestyksessä.

5.3. Tarkemmat säännökset arvioinnista ja sen kehittämisestä

Voimassa olevassa koulutuksen ulkopuolisen arvioinnin toimeenpanon ja arvioinnin kehittämisen perusteista annetussa opetusministeriön päätöksessä (19/011/1998) on melko niukat määräykset päätöksen soveltamisalasta, arvioinnin toteuttamisesta, arviointitavoista, arviointiohjelmasta, arvioinnin tulosten julkistamisesta sekä arvioinnin kehittä-

tämisestä. Päätöstä sovelletaan koulutuksen ulkopuoliseen arviointiin. Paikallisesta arvioinnista ei nykyisten säännösten mukaan ole edellytetty annettavan tarkentavia määräyksiä, vaikka voimassa oleva päätös sopiikin sisältönsä puolesta käytettäväksi myös paikallisarvioinnin eettisinä periaatteina.

Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin tarvittaessa säätää muun muassa ulkopuolisen arvioinnin ja paikallisen arvioinnin tavoitteista ja periaatteista sekä työnjako- ja yhteistyökysymyksistä liittyen arvioinnin tietotarpeisiin, arviointiohjelmiin ja niiden toimeenpanoon, arvioinnin tulosten julkistamiseen ja hyödyntämiseen sekä arvioinnin kehittämiseen.

6. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2003 lukien. Ennen lakien voimaantuloa voitaisiin ryhtyä niiden täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin. Tällaisia toimia olisivat muun muassa koulutuksen arviointineuvoston ja sen sihteeristön nimittäminen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.**Laki****perusopetuslain 21 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun perusopetuslain (628/1998) 21 § seuraavasti:

21 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneu-

voston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittamisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki

lukiolain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lukiolain (629/1998) 16 § seuraavasti:

16 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneu-

voston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittamisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

3.

Laki**ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (630/1998)
 24 § seuraavasti:

24 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneu-

voston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittamisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

4.

Laki**ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (631/1998) 15 § seuraavasti:

15 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneu-

voston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittamisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

5.

Laki**vapaasta sivistystyöstä annetun 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaasta sivistystyöstä 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (632/1998) 7 § seuraavasti:

7 §

Arviointi

Arvioinnin tarkoituksena on tukea vapaan sivistystyön kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Oppilaitoksen tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ministeriö voi antaa yk-

sittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittamisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

6.

Laki**taiteen perusopetuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteen perusopetuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (633/1998) 7 § seuraavasti:

7 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ministeriö voi antaa yk-

sittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkaista.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittamisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

7.

Laki**opetushallituksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetushallituksesta 25 päivänä tammikuuta 1991 annetun lain (182/1991) 4 §
 seuraavasti:

4 §

Organisaatio

Opetushallituksessa voi olla toimintayksiköitä eri tehtäväkokonaisuuksia varten. Toimintayksiköistä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallituksessa on kuitenkin aina yksikkö ruotsinkielisen koulutuksen tehtäviä varten.

Toimintayksikön sisäisestä organisaatiosta määrätään opetushallituksen työjärjestyksessä. Työjärjestyksessä määrätään myös opetushallituksen johtamisesta, toimintayksiköiden tehtävistä, johtavien virkamiesten tehtävistä, asioiden valmistelusta sekä siitä, kenen virkamiehen ratkaistavaksi asia kuuluu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 _____.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Kulttuuriministeri *Kaarina Dromberg*

*Liite
Rinnakkaistekstit*

1.

Laki

perusopetuslain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun perusopetuslain (628/1998) 21 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

21 §

21 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua *3 momentin mukaiseen* ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Opetushallitus huolehtii asianomaisen ministeriön päättämien perusteiden mukaisesti arvioinnin kehittämisestä ja ulkopuolisten arviointien toimeenpanosta. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin opetushallituksen tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Opetuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin *koulutuksen arviointineuvoston* tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittämisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

2.

Laki**lukiolain 16 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lukiolain (629/1998) 16 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

16 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Opetushallitus huolehtii asianomaisen ministeriön päättämien perusteiden mukaisesti arvioinnin kehittamisestä ja ulkopuolisten arviointien toimeenpanosta. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin opetushallituksen tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Ehdotus

16 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittämisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

3.

Laki**ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 24 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta koulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (630/1998)
 24 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

24 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Opetushallitus huolehtii asianomaisen ministeriön päättämien perusteiden mukaisesti arvioinnin kehittamisestä ja ulkopuolisten arviointien toimeenpanosta. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin opetushallituksen tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Ehdotus

24 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteuttamista ja tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittamisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

4.

Laki**ammattillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain 15 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain
 (631/1998) 15 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

15 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Opetushallitus huolehtii asianomaisen ministeriön päättämien perusteiden mukaisesti arvioinnin kehittamisestä ja ulkopuolisten arviointien toimeenpanosta. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin opetushallituksen tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Ehdotus

15 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittamisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

5.

Laki**vapaasta sivistystyöstä annetun 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaasta sivistystyöstä 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (632/1998) 7 §
 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Arviointi

Arvioinnin tarkoituksena on tukea vapaan sivistystyön kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Oppilaitoksen tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Opetushallitus huolehtii asianomaisen ministeriön päättämien perusteiden mukaisesti arvioinnin kehittamisestä ja ulkopuolisten arviointien toimeenpanosta. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin opetushallituksen tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Ehdotus

7 §

Arviointi

Arvioinnin tarkoituksena on tukea vapaan sivistystyön kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Oppilaitoksen tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittamisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

6.

Laki**taiteen perusopetuksesta annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan taiteen perusopetuksesta 21 päivänä elokuuta 1998 annetun lain (633/1998) 7 §
 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua *3 momentin mukaiseen* ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Opetushallitus huolehtii asianomaisen ministeriön päättämien perusteiden mukaisesti arvioinnin kehittämisestä ja ulkopuolisten arviointien toimeenpanosta. Ministeriö voi antaa arvioinnin suorittamisen myös muun kuin opetushallituksen tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Ehdotus

7 §

Koulutuksen arviointi

Koulutuksen arvioinnin tarkoituksena on tukea koulutuksen kehittämistä ja parantaa oppimisen edellytyksiä.

Koulutuksen järjestäjän tulee arvioida antamaansa koulutusta ja sen vaikuttavuutta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin.

Ulkopuolista arviointia varten opetusministeriön yhteydessä on erillinen koulutuksen arviointineuvosto, jonka tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ministeriö voi antaa yksittäisen arvioinnin suorittamisen myös muun kuin koulutuksen arviointineuvoston tehtäväksi.

Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä arvioinnista ja sen kehittämisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 _____.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

7.

Laki**opetushallituksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetushallituksesta 25 päivänä tammikuuta 1991 annetun lain (182/1991) 4 §
 seuraavasti:

Voimassa oleva laki

4 §

Organisaatio

Opetushallituksessa on yleissivistävän koulutuksen linja, ammatillisen koulutuksen linja, aikuiskoulutuksen linja ja ruotsinkielisen koulutuksen linja. Lisäksi opetushallituksessa on hallinto- ja palvelutoiminnot sekä suunnitteluryhmä.

Opetushallituksen toimintayksiköistä määrätään tarkemmin työjärjestyksessä.

Ehdotus

4 §

Organisaatio

Opetushallituksessa voi olla toimintayksiköitä eri tehtäväkokonaisuuksia varten. Toimintayksiköistä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallituksessa on kuitenkin aina yksikkö ruotsinkielisen koulutuksen tehtäviä varten.

Toimintayksikön sisäisestä organisaatiosta määrätään opetushallituksen työjärjestyksessä. Työjärjestyksessä määrätään myös opetushallituksen johtamisesta, toimintayksiköiden tehtävistä, johtavien virkamiesten tehtävistä, asioiden valmistelusta sekä siitä, kenen virkamiehen ratkaistavaksi asia kuuluu.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 20 _____ .